

Ken jezelf

Nog harder gaan werken is vaak de oplossing, die men zich in tijden van moeilijkheden voorhoudt. Volhouden is pas zinvol, als er een oplossing volgt. Volharden in verliezen is niet altijd de goede oplossing.

Soms denken mensen dat ze zonder rust alles zelf wel zullen 'rond' krijgen. Hiermee ondermijn je je draagkracht. Vroeg of laat, zelfs met een goede fysieke conditie, kan dit voor de betrokkene gevolgen hebben. Fysische en geestelijke signalen geven aan dat een grens bereikt of overschreden is. Bijvoorbeeld door snellere irritatie, uitputting, rugklachten, piekeren.

De draagkracht om met moeilijke omstandigheden om te gaan, is voor iedereen anders. Voor jezelf en de gezinsleden zorgen is prioritair in lastige periodes. Verzorg je voeding, je slaap, je sociale contacten.

Een goed zicht op de situatie en de mogelijkheden is uiterst belangrijk. Dit is niet zo complex als soms gedacht wordt. Vermijd uitstelgedrag. Stel confronterende gesprekken, berekeningen en een andere aanpak op het veld, in de serre of in de stal of loods niet uit.

Onze boodschap: start op tijd met een kritische analyse en spreek over de situatie binnen het gezin en met mensen die je vertrouwt. Veranderingen zijn gemakkelijker te slikken als je er niet door wordt verrast.

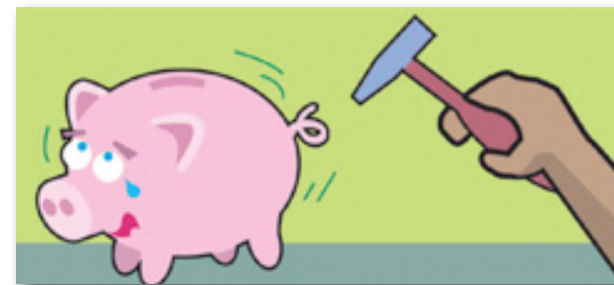
Getuigenissen

“Op ons bedrijf kunnen we niet concurreren met moderne bedrijven. Onze kosten zijn te hoog en we hebben heel wat terugkomend werk, waarvoor andere bedrijven machines hebben. Ik ben nu heel dicht bij het gezin en bij mijn echtgenoot, ik weet wel dat we beter zouden uit werken gaan, maar ik stelde het liever nog wat uit. Vandaag stond ik voor de zoveelste keer met een ontoereikend saldo in de supermarkt, toen ik met de bankkaart wilde betalen. Ik kan het niet langer uitstellen, mijn man en ik zullen een beslissing moeten nemen.”

Marleen, 44 jaar

“Het personeel, dat op ons bedrijf komt werken om de groenten te oogsten, verdient meer dan wij. Als ik terug kijk in mijn cijfers, dan blijkt dat dit niet het eerste jaar is dat dit me voorvalt. Na een gesprek met de teeltvoorlichter, met mijn boekhouder en met mijn echtgenote besloot ik mijn teeltplan aan te passen en kosten te besparen.”

Luc, 53 jaar

Volharden in verliezen?

Vzw Boeren op een Kruispunt is een initiatief

van **Vlaanderen.be** en **cera**
samen investeren in welvaart en welzijn

Boeren op een Kruispunt vzw
0800/99 138
www.boerenopeenkruispunt.be

Signalen

Iedereen wordt wel eens geconfronteerd met een wat mindere periode. Maar soms moet je onder ogen durven zien dat de malaise niet meer van voorbijgaande aard is.

- Je ziet de buffer, waar je zo hard voor gewerkt hebt, steeds slinken.
- Leveranciersschulden lopen op.
- Je voelt aan dat het onverantwoord is om de risico's in deze krappe omstandigheden te dragen.
- Nodige vervangingsinvesteringen en herstellingen worden (te) lang uitgesteld.

De uitdaging bij het ondernemen is het tijdig detecteren van wat wel verbeterbaar is en dat ook zo snel mogelijk te doen.

Ken je bedrijf

Een beeld hebben van je eigen bedrijf, is een eerste stap: dit vereist van de bedrijfsleider een bereidheid om eerlijk te zijn en een bereidheid om dingen op papier te zetten.

Over welke hulpmiddelen beschik je ?

Stel een **balans** op : ik heb wel wat goederen in eigendom, maar hoeveel schulden staan daar tegenover (bank, schuldeisers, andere leningen)?

Maak een **kasplanning**: welke inkomsten komen er maandelijks binnen en wat zijn de uitgaven voor dezelfde periode ? Kan alles op een redelijke termijn betaald worden?

Bekijk de **resultatenrekening en de bedrijfs-economische boekhouding** van je bedrijf. Een jaarlijkse bespreking of interpretatie van de resultaten is onontbeerlijk, indien je het bedrijf kritisch wilt bekijken. Via deze analyse worden knelpunten of aandachtspunten in verband met omzet en kosten bekeken en aangepakt. Bovendien kan je jezelf ook plaatsen op de markt : de resultaten worden steeds intern (gedurende de jaren) en extern vergeleken. Per bedrijfstak worden de resultaten in kaart gebracht. In sommige bedrijfseconomische boekhoudingen worden resultaten vergeleken met vorige jaren 'bij gelijke prijzen'.

Vragen, die je daarbij kan stellen :

“Is het verlies te wijten aan tijdelijke lage prijzen?”

“Haal ik wel een inkomen uit mijn bedrijf?”

“Kan ik mijn financiële situatie nog bij sturen ?”

Hefbomen zoeken

Op ieder bedrijf zijn **hefbomen** aanwezig, die voor **extra rendement** zorgen zonder grote bijkomende investeringen. Zoek samen met een derde naar die hefbomen, die bv. kostenbesparend kunnen werken op je bedrijf. Hefbomen kunnen zijn: betere administratie, betere vermarkting (bv. betalingsvoorwaarden en risico, je product zelf afwegen), betere technische resultaten, verbeterde arbeidsorganisatie (tijd beter doen opbrengen, tijd nemen om draagkracht te verhogen, personeel), kosten beperken (bv. besparingen op mestafzetkosten, energie- en waterverbruik). Ook het indekken van risico's is een aandachtspunt.

Concrete dingen, die stap voor stap kunnen aangepakt worden, elke dag een beetje.

Beslissingen uitvoeren

Nadat de analyse gemaakt is en je weet waar de hefbomen liggen om de rendabiliteit op te krikken, stelt zich een heel belangrijke vraag:

Hebben wij de moed en de mogelijkheden om dit nu aan te pakken?

Gun jezelf de tijd om tot een beslissing te komen, maar schuif de beslissing niet voor je uit, leg jezelf een deadline op. Durf de verschillende mogelijkheden onder ogen zien, ook stoppen met een bedrijfstak of met het bedrijf. Anderen kunnen je daarbij helpen: de boekhouder, je bedrijfsadviseur, je huisadvocaat, de bank, vzw Boeren op een Kruispunt.

Neem nooit impulsief een besluit in een toppunt van vreugde, verdriet of woede. Spreek alles goed door met je partner en/of iemand die met jou begaan is. Neem daarna een besluit.

Na je beslissing is het belangrijk aan de slag te met een stappenplan, waar je zelf controle op hebt. Als je je niet goed voelt bij het project (het is te ingewikkeld, te vaag, het is een te grote klus), maak de stappen dan kleiner en concreter. Maar blijf alert.

Dromen, die niet uitkomen, hoeven geen nachtmerries te worden.